

Dr. Draskovics Tibor úrnak
Miniszter
Pénzügyminisztérium

Tisztelt Miniszter úr!

Ezúton kezdeményezzük az SZJA törvény azon rendelkezéseinek módosítását, amelyek a szellemi tulajdon *(szabadalmaztatott találmány, növény- és állatfajta, topográfia, használati minta, ipari minta, védjegy, szerzői mű, szoftver kiadói joga, know-how, stb.)* eredeti jogosultja *(feltalálója, alkotója)* vagyoni értékű jogának átruházása után elért bevételre vonatkoznak.

Tisztelettel kérjük alábbi javaslatunk mérlegelését, és elfogadása esetén a szükséges törvénymódosítás elkészítését.

A szellemi tulajdon értékesítése utáni bevétel adózásának módosító javaslata

A többször módosított 1995. évi CXVII. (SZJA) Törvény szövegéből és az APEH e tárgyban megismert állásfoglalásaiból megállapítható, hogy a szellemi tulajdon kezelése Magyarországon ellentmondásos. Ennek alapja, hogy a szellemi tulajdont a törvény a fogalmi meghatározása a **3. § (31) (Vagyoni értékű jog: a földhasználat, az ingatlanon fennálló haszonélvezet és használat, a telki szolgálat, valamint az ingatlan bérleti joga)** bekezdésében foglaltak alapján nem minősíti vagyoni értékű jognak. Másutt viszont, mint az APEH 2001/70 sz. iránymutatása, vagy például a számviteli rendelkezések vagyoni jogként kezelik azt.

Az ilyen bevételt a személyi jövedelemadó törvény **39. § (2)** bekezdésében foglaltak helytelen szemléletből vezelve, önálló szellemi tevékenységből származó bevételnek minősítik, és maximum 50 ezer forintnyi adókedvezményt biztosítanak az alkotónak.

Fentiek véleményünk szerint a nemzetközi jog és a Magyar Alkotmány jogelveivel is ellentétesek, és nem szolgálják a közérdeket, a licencia kereskedelem és azon keresztül az innováció élénkítését. Ezért javasoljuk az SZJA törvényt úgy módosítani, hogy a szellemi tulajdon értékesítése után szerzett jövedelem hasonlóan adózzon, mint az egyéb vagyoni értékű jog és ingatlan tulajdon értékesítésekor elért gazdagodás, és szűnjék meg az adókedvezmény.

A törvény általunk javasolt módosításai az alábbiak (javasolt szöveg **vastagon** szedve). E módosítások az Alkotmány és más törvényekkel nincsenek ellentmondásban, hanem egységessé teszik a szellemi tulajdon kezelését, hozzájárulnak a licencia kereskedelem, az innováció dinamikus fejlődéséhez.

JAVASLAT

3. § (31)

Vagyoni értékű jog: a szellemi tulajdonnak (szabadalom: 2002. évi XXXIV. törvény; használati minta: 1991. évi XXXVIII. törvény; ipari minta: 2001. évi XLVIII. törvény; védjegy: 1997. évi XI. törvény; szerzői jog: 1999. évi LXXVI. törvény) a külön törvényekben meghatározott jogosultsága, a tartós földhasználat, a földhasználat, a használat, a telki szolgálat, a lakás és a helyiség bérleti joga (ide értve az albérletet), az üdülőhasználati jog, a külföldiek ingatlanhasználati joga.

39. § (2)

Törölve

INDOKLÁS

A jelen adótörvény a szellemi tulajdon tekintetében a Kádár rendszer végnapjainak szemléletét tükrözi még, miszerint az alkotó ember szellemi munkás és nem szellemi tulajdonos!

Akkoriban, a szellemi tulajdon létrehozói, az eredeti jogosultak, a feltalálók illetve az alkotók a találmány illetve a mű megszületését követően a vagyoni értékű jogaikról automatikusan lemondtak a munkáltatójuk, azaz végső soron az állam, mint tulajdonos javára. Magyarország 1945 után, egyedül a „szocialista tábor” országai közül, elismerte ugyan a szellemi tulajdonnal kapcsolatosan az egész világon érvényes jogokat, de ez, mint minden más polgári jog, az állam mindenhatósága következtében sajátosan érvényesült.

A MAFE 1989-ben éppen azért alakult meg, mert az összevont adózás bevezetésekor a találmányokból származó jövedelmek külön adózását szerettük volna megtartatni. Az utolsó kádári parlament illetékes bizottságai előtt többször is kifejtettük véleményünket, miszerint a találmányok révén elérhető jövedelmeket külön kell adóztatni, mert azok nem munkajövedelmek. Érvelésünket nem fogadták el, kompromisszumos megoldásként, „kárpótlás” gyanánt került az SZJA törvénybe tevékenységi kedvezményként a találmányi díj illetve jogdíj után fizetendő összegből egy rész, amely után nem kellett adót fizetni. Ezt a kedvezményt azóta lefaragták, az infláció következtében értéke ma három tank benzinnel felel meg. E szabályozás kára viszont jelentős, mert a piaci viszonyok kialakulását akadályozza, valamint alkotmányos- és nemzetközi jogellenes állapotot teremt a szellemi tulajdon terén.

A nyolcvanas évek végén a találmányok és művek jogosultja még a „szocialista szektor” illetve jogutódai voltak. A rendszerváltozás folyamata 1989-et követően felgyorsult. A szellemi tulajdon terén ez abban nyilvánult meg, hogy a feltalálók illetve az alkotók lettek jogosultjai műveiknek. A volt szocialista vállalatok, intézmények, egyetemek sorra lemondtak a szabadalmas jogairól a feltalálók javára. Az új szabadalmi bejelentések háromnegyede Magyarországon (évente 600 szabadalmi bejelentés) pedig ma olyan feltalálóktól származik, akik egyben tulajdonosai is a vagyoni értékű jogoknak. Ez a magángazdálkodáson alapuló országok átlagát (30%) messze meghaladja, és az eredeti tőkefelhalmozás korára volt jellemző. Ezért tehát a licencia kereskedelemnek Magyarországon különösen nagy a jelentősége.

A jelenleg hatályos SZJA törvény a licencia kereskedelem terén olyan abszurd helyzetet teremt, amely gátolja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogok kereskedelmét, az újdonságok megvalósítását. Ugyanis az eredeti jogosult, tehát az alkotó, ha értékesíti szabadalmi jogát, akkor a bevételt egyéb jövedelemnek kell tekinteni, így a többi jövedelmével összevontan általában 40%-os adót kell utána fizetni. Jelentéktelen adókedvezmény (maximum 50 ezer forint) azonban megilleti, mint szellemi tevékenységet folytatót. A találmányi jog, védjegyjog kiadói jog, stb. Átruházása utáni bevétel adózásánál annyi biztos, hogy a nem eredeti jogosult, azaz nem feltaláló esetén ez a kedvezmény természetesen nem járhat. A legnagyobb visszásság, hogy a jelen SZJA törvény nem biztosít lehetőséget a jogszerzés és

fenntartás költségeinek elismertetésére az eredeti jogosultak számára. Állítjuk, hogy ez az adózási rend a szellemi tulajdon értékesítése esetén üzleteket gátol, alkotókat riaszt, és csökkenti más adónemeknél az állam bevételeit.

Az általunk javasolt módosítás után a szellemi tulajdon értékesítéséből származott jövedelem a **XI fejezet 59 – 64/A** paragrafusaival szabályozott módon külön adózna egységesen 20%-os kulccsal, lehetőséget adva a költségek leszámítására.

A jelenlegi SZJA törvénynek a szellemi tulajdonra vonatkozó előírásai véleményünk szerint nem felelnek meg a szellemi tulajdonnal kapcsolatban Magyarország által aláírt egy sor nemzetközi egyezménynek (WIPO, TRIPS dokumentumok), az 1991. évi XVIII. törvény szellemének, és egyben alkotmányellenesek is (lásd az **Alkotmány 7-9. §; 13. §**), mivel sértik a tulajdonformák egyenrangúságának, a vállalkozás szabadságának elvét.

- Az általunk javasolt törvénymódosítás egyszerű, a hatályos SZJA törvény szerkezetén, elvein semmit nem változtat.
- Javaslatunk eltöröl egy adókedvezményt, így javítja a törvény etikai állapotát,
- Ez a módosítás jogszerűvé teszi az SZJA törvényt.
- A javaslat elfogadása esetén a szellemi tulajdon értékesítése utáni adózás megfelel majd a nemzetközi gyakorlatnak is.
- E változtatás szolgálni fogja a piaci viszonyok kiteljesedését is, így ezen keresztül többletbevételhez juttatja az államot, végső soron nem rontja a költségvetés helyzetét.

Ezt a javaslatunkat megküldtük a parlamenti pártok frakcióinak is.

A kérdéssel kapcsolatban állunk szíves szolgálatukra, és reméljük javaslatunk támogatását.

Budapest, 2004. július 20.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Vedres András főtitkár